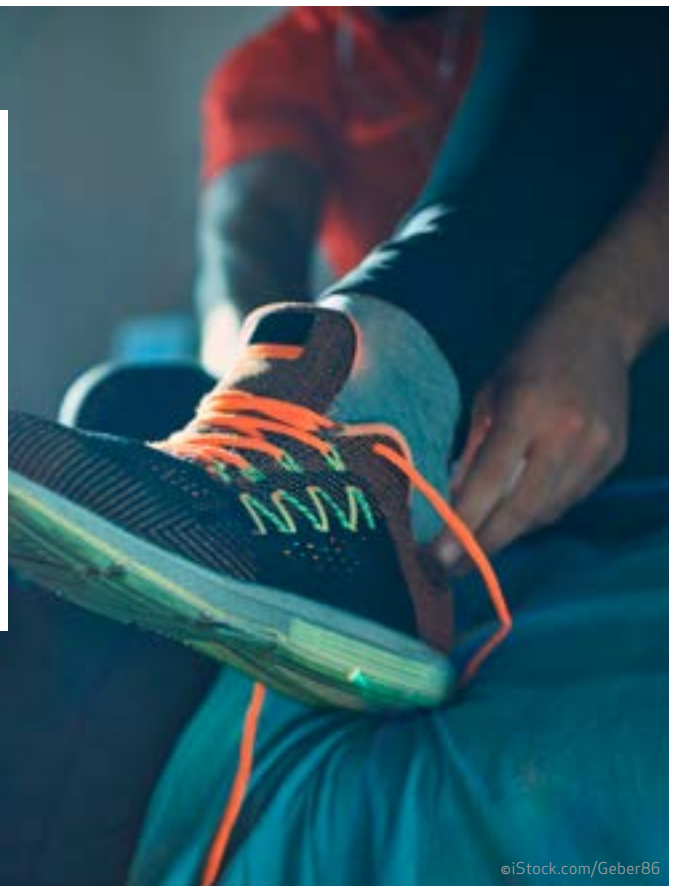

ECHA-18-B-11-HU

Mit érdemes tudni a kezelt árucikkekről?

Vállalatoknak szóló kulcsfontosságú információk a biocid termékekről szóló rendeletben meghatározott kezelt árucikkekről

A „kezelt árucikk” kifejezést a biocid termékekkel kezelt keverékek, anyagok vagy árucikkek esetében használjuk. A biocid termékek káros szervezetektől, pl. kártevőktől, penésztől és baktériumoktól védik az árucikket. Ebben a *Tájékoztatóban* röviden összefoglaljuk az iparági szereplők számára a kezelt árucikkekre vonatkozó szabályokat és előírásokat.

©iStock.com/Geber86

A kezelt árucikkek a biocid termékekről szóló rendeletben meghatározott szabályozás hatálya alá tartoznak. A rendelet értelmében biocid termékek kizárólag a nemzeti vagy uniós szintű engedélyezést és az adott termékkel kapcsolatos kockázatok értékelését követően hozhatók forgalomba (ami az első alkalommal történő forgalmazást jelenti). Ugyanez vonatkozik a hatóanyagokra, amelyeket a biocid termékekben történő felhasználás előtt szintén jóvá kell hagyatni.

A biocid termékkel kezelt árucikkek nem igényelnek engedélyezést, de kizárólag azt követően hozhatók forgalomba az Unió területén, hogy a biocid termékben található hatóanyagot az adott rendeltetésre jóváhagyták.

Példák a kezelt árucikkekre:

- tartósítószeret tartalmazó festék (keverék);
- a szagképződést gátló ezüstszálat tartalmazó zokni (biocid terméket tartalmazó árucikk);
- a penész- és szagképződést gátló anyagokkal kezelt hűtőgép (árucikk).

A kezelt árucikkekre vonatkozó előírások az árucikkek importőreire is vonatkoznak, ami lényeges változás a biocid termékekre vonatkozó korábbi uniós szabályozáshoz képest.

NEM KEZELT ÁRUCIKKEK

Az elsődleges biocid hatással rendelkező kezelt árucikkek biocid terméknek minősülnek. Egy antibakteriális törülőkendő például nem kezelt árucikknek, hanem biocid terméknek minősül, mivel egyedüli rendeltetése, hogy gátolja a baktériumok elszaporodását.

Az egyedüli biocid kezelésként gázzal kezelt árucikkek nem minősülnek kezelt árucikkeknak, ha valószínűsíthetően nem tartalmaznak gázmaradványokat. Ugyanez vonatkozik az épületekre és a tárolásra és szállításra használt konténerekre, amelyeket fertőtlenítenek, és amelyek valószínűsíthetően nem tartalmaznak biocidtermék-maradványokat.

Amennyiben nem biztos benne, hogy valamely termék kezelt árucikknek minősül-e vagy sem, tájékoztatásért forduljon a nemzeti információs szolgálathoz.

©iStock.com/extreme photographer

BIOCID TULAJDONSÁGOK

A kezelt árucikkeket a hatóanyagok és azok biocid tulajdonságai alapján három kategóriába soroljuk:

- olyan kezelt árucikkek, amelyekre biocid tulajdonságokra vonatkozó állítást vagy hivatkozást nem tettek, pl. festékek vagy tinták;
- olyan kezelt árucikkek, amelyekre biocid tulajdonságokra vonatkozó állítást tettek, pl. antibakteriális céllal ezüsttel kezelt textilek;
- olyan kezelt árucikkek, amelyekre biocid tulajdonságokra vonatkozó hivatkozást nem tettek, de amelyek jóváhagyott hatóanyagokat tartalmaznak és az ezzel kapcsolatos címkézési előírások hatálya alá tartoznak.

A hatóanyagoknak mindhárom esetben jóváhagyottnak kell lennie vagy felülvizsgálat alatt kell állnia.

Címkézésre minden olyan esetben szükség van, amikor az árucikk esetén a biocid termékekről szóló rendelet 58. cikkében meghatározott biocid tulajdonságokra utalnak.

A KEZELT ÁRUCIKKEK CÍMKÉZÉSE

A kezelt árucikkek gyártóinak és importőreinek gondoskodniuk kell a termékek szabályos címkézéséről. A címkének könnyen olvashatónak és jól láthatónak kell lennie, és az információkat a bevezetés szerinti tagállam hivatalos nyelvén kell feltüntetni.

Amikor valamely kezelt árucikket forgalomba hoznak, és hivatkoznak az árucikkben található hatóanyagok biocid tulajdonságaira, a címkének az alábbi információkat is tartalmaznia kell:

- a kezelt árucikk biocidtermék-tartalmára vonatkozó állítást;
- a kezelt árucikknek tulajdonított biocid hatást;
- a hatóanyagok megnevezését;
- adott esetben az egyes biocid (nano-)anyagok megnevezését, utánuk zárójelben a „nano” megjelöléssel; valamint
- a vonatkozó használati utasítást.

ÁTMENETI INTÉZKEDÉSEK

2017. március 1. óta a vállalatok az Unió területén nem hozhatnak forgalomba olyan árucikket, amelyet olyan hatóanyagot tartalmazó biocid termékkel kezeltek (illetve amely szándékosan olyan biocid terméket tartalmaz), amely nincs jóváhagyva, nem áll felülvizsgálat alatt vagy nem szerepel a biocid termékekről szóló rendelet I. mellékletében található felsorolásban.

Az, hogy valamely kezelt árucikk forgalomba hozható-e vagy sem, a hatóanyag besorolásától függ. Négy eset lehetséges:

1. A kezelt árucikk forgalomba hozható, amennyiben a hatóanyagot értékelték és jóváhagyták az árucikk kezeléséhez használt biocid termékben történő felhasználásra.
2. A kezelt árucikk forgalomba hozható, amennyiben a hatóanyag a felülvizsgálati program keretében elbírálás alatt áll, de a határozatot még nem tették közzé.
3. Ha a hatóanyag nem szerepel a felülvizsgálati programban, a kezelt árucikk abban az esetben hozható forgalomba, ha a hatóanyag jóváhagyása iránti kérelmet 2016. szeptember 1. előtt nyújtották be. Amennyiben a fenti időpontig nem nyújtottak be ilyen kérelmet, a kezelt árucikk 2017. március 1-jét követően nem hozható forgalomba.
4. A kezelt árucikk forgalomba hozható, amennyiben a hatóanyag a biocid termékekről szóló rendelet I. mellékletében – aggálymentesen használható hatóanyagok jegyzéke – szerepel.

Ha a hatóanyagot nem hagyták jóvá, vagy az arra vonatkozó kérelmet elutasították (például a vonatkozó díj megfizetésének elmulasztása miatt), az adott hatóanyagot tartalmazó biocid termékkel kezelt vagy azt tartalmazó árucikkek a határozattól számított 180 napon túl nem hozhatók forgalomba.

A KÉRDEZÉS JOGA

A fogyasztóknak joguk van tájékoztatást kérni a kezelt árucikkek biocid kezelésére vonatkozóan. Ha a fogyasztó ilyen jellegű tájékoztatást kér, a szállítónak 45 napon belül, térítésmentesen biztosítani kell a kért információt.

©iStock.com/Michael Zhang

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK:

A jóváhagyott, illetve felülvizsgálat alatt álló hatóanyagok jegyzéke megtalálható az ECHA honlapján. A jegyzék a biocid termékekben és kezelt árucikkekben használható hatóanyagok meghatározásában nyújt segítséget.

- » Kezelt árucikkek: <https://echa.europa.eu/hu/regulations/biocidal-products-regulation/treated-articles>
- » A (jóváhagyott és felülvizsgálat alatt álló) hatóanyagok jegyzéke: <https://echa.europa.eu/information-on-chemicals/biocidal-active-substances>
- » Az Európai Bizottság kezelt árucikkekkel kapcsolatos útmutatója: <https://circabc.europa.eu/w/browse/d7363efd-d8fb-43e6-8036-5bcc5e87bf22>